

Π. ΠΑΙΟΝΙΑΔΗ.

Ὁ Π.Ι. εἶναι ὄνομα καθιερωμένο στὰ κυπριακά Γράμματα. Θητεύει μ' ἐπιτυχία καί στήν ποίηση καί στό διήγημα καί στό μυθιστόρημα καί στόν θεατρικό λόγο. Δουλευτής μ' ἓνα αἶσθημα ὑψηλῆς ἐπαγγελματινῆς συνείδησης κατόρθωσε νά καλλιεργήσει ἓνα προσωπικό ὄφος μέ κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα μιὰ γλώσσα πλούσια, μεστή, στρωγγυλεμένη, ἀριβολόγα. Πρόκειται ὅπωςδήποτε γιά κατάκτηση πολύ σημαντικῆ ἰδιαίτερα ὅταν γίνεται λόγος γιά πεζογραφικό ἔργο.

Ἡ πληρέστερη ἐκφραση, κατά τήν ἀποψη μου, τοῦ πεζογραφικοῦ ἔργου τοῦ Π.Ι., βρίσκεται στά "Κύπρια Ἔπη" καί στήν "Κρόνια I καί II" ὅπου μέσα ἀπό σύμβολα τοῦ κυπριακοῦ ιστορικοῦ χώρου θέλησε νά μιλήσει γιά τό σήμερα. Ἡ αἶσθησις τῆς ἱστορίας ἦταν πολύ ἔντονη στήν δουλειά ἐκείνη τοῦ συγγραφέα καί ὁμολογούμενα περιμέναμε συνέχεια ἐκείνης τῆς "ἀναδίφησης", συγκεντρωμένη σέ μυθιστόρημα. Ὅταν ἀργότερα ἦρθε τό πρῶτο μυθιστόρημα τοῦ Π.Ι. (καί τό μοναδικό μέχρι τώρα) ἡ "Ἀπογραφή", τό θέμα εἶχε μετατοπιστεῖ ἐντελῶς. Καί ἐδῶ λειτούργησαν τά σύμβολα τήν φορά αὐτή ὅμως εἶχαν μιὰ μεταφυσική ὑφή ἀσχετη ἐν πολλοῖς μέ τόν δικό μας χῶρο.

Στήν "Ἀθεάτη Ὀψη" τήν τελευταία του συλλογή διηγημάτων ὁ Π.Ι. εἶναι ἀλλιότιμος. Θέλοντας νά μιλήσει καθαρά γιά πράγματα καί γιά καταστάσεις πού τόν περιβάλλουν ἀπέριψε τά σύμβολα καί πῆρε τήν εὐθεία ὁδὸ πρός τήν Κύπρο τῆς καταστροφῆς, τῆς προσφυγιάς, τοῦ πόνου καί τῆς πείρας. Μέσα ἀπό τά πέντε διηγήματα τοῦ βιβλίου παρελεύθουν ἄνθρωποι πού κτυπήθηκαν ἄμεσα ἀπό τήν τραγωδία ἢ πού βέθησαν μέσα στήν δίνη της καί κλήθησαν νά πάρουν ἀποφάσεις.

Στίς "Στολές" τά πάντα βρίσκοντα στήν κόψη τοῦ ξυραφιοῦ. Ὁ τραυματισμένος ἐθνοφρουρός βρίσκει καταφύγιο σ' ἓνα τούρικο σπίτι πού ἔχει τόν δικό του σιοτωμένο στίς μάχες τῆς Μανσοῦρας καί ὅπου ὁ γέρος πατέρας θέλει νά πάρει τήν δική του ἐκδίκηση. Σ' αὐτή ὅμως τήν σύγκρουση προστίθεται καί μιὰ δεύτερη, ἐκείνη τοῦ Τούρκου εἰσβολέα μέ τόν γέρο. Ἡ δεύτερη αὐτή ἀντίθεση πού πρέπει νά παραμερῖσει τήν πρώτη εἶναι ἀλήθεια ὅτι δέν ἔχει τήν

